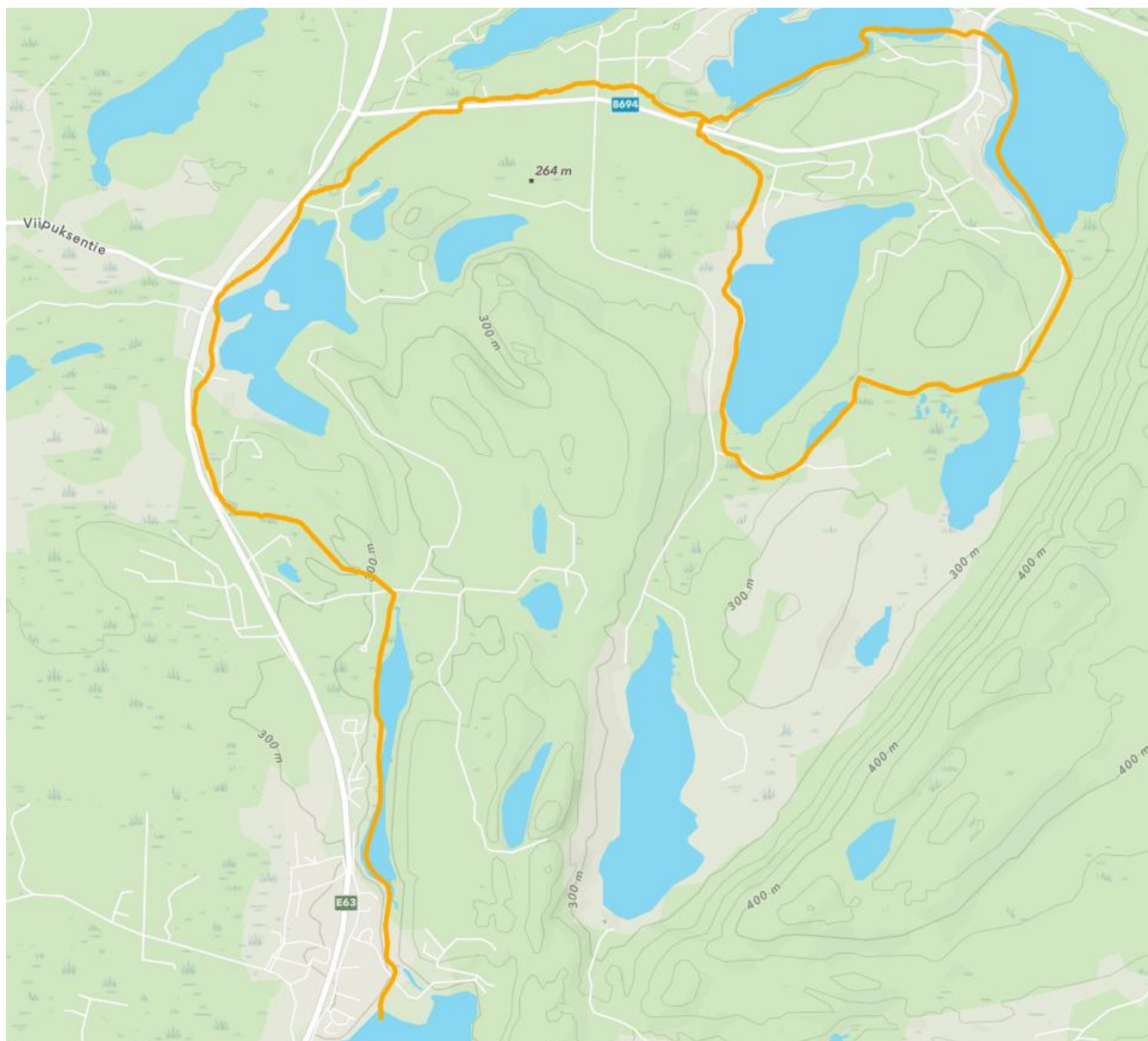

Alakylän ulkoilureitin reittisuunnitelma

21.1.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ	3
1.1 REITTISUUNNITTELU	4
1.2 KAAVOITUSTILANNE, SUOJELUALUEET SEKÄ ALUEEN MUU KÄYTTÖ	4
1.3 REITIN TURVALLISUUS JA MERKITSEMINEN	5
2. REITIN VAIKUTUKSET MAAPERÄÄN JA ILMAAN	6
2.1 REITIN PITÄJÄ	7
3. ULKOILUREITIN KÄYTTÖ JA YLLÄPITO	7
4. ULKOILUREITIN SIIRTÄMINEN JA LAKKAUTTAMINEN	7
5. ULKOILUREITIN RAKENTAMINEN	8
6. TIENYLITYKSET	8
7. VESISTÖJEN YLITYKSET	8

LIITTEET:

Alakylän ulkoilureitti suunnitelmakartta 1:10 000	Liite 1
Kiinteistöluettelo	Liite 2
Rukan yleiskaava kartta	Liite 3
Rukan yleiskaava selostus	Liite 4
Rukan ajantasa-asemakaavan päivitys vaihe 1 kartta 2	Liite 5
Rukan ajantasa-asemakaavan päivitys vaihe 1 selostus	Liite 6
Rukan ajantasa-asemakaavan päivitys vaihe 1 merkinnät ja määräykset	Liite 7
Hakojärven rantakaava 1	Liite 8
Hakojärven rantakaava 2	Liite 9
Hakojärvi ranta-asemakaavan muutos kartta	Liite 10
Hakojärvi ranta-asemakaavan muutos selostus	Liite 11
Purnujärven rantakaava	Liite 12
Konttaisen ranta-asemakaavan osittainen muutos ja laajennus	Liite 13

1. YLEISTÄ

Tässä suunnitelmassa käsitellään 1990-luvun lopulla rakennetun Alakylän ladun perustamista reittitoimituksella ympärivuotiseksi Alakylän ulkoilureitiksi. Suunnitelmakartta reittitoimitukseen haettavasta ulkoilureitistä esitetään liitteessä 1.

Reitistöjen kehittämissuunnitelma

Kuusamon kaupungin Yhdyskuntatekniikan lautakunta on hyväksynyt Reitistöjen kehittämissuunnitelman kokouksessaan 13.12.2023 §121. Suunnitelman yksi keskeinen tavoite on reittien pysyvyyden varmistaminen reittitoimituksin.

Nykyinen Alakylän latu

Olemassa olevan Alakylänladun pituus on n.16 km. Maaosuuksia on yhteensä n. 13,7 km ja vesistöjen ylityksiä yhteensä n. 3,5 km (Salmilampi n.360 m, Viipusjärvi n. 800 m, Purnujärvi 1,02 km, Konttaijärvi 1,05 km ja Rytilampi 250 m). Alakylän ladun luokitus on helppo, joskin nykyisen ladun linjaus sisältää yhden vaativan, tietyissä olosuhteissa erittäin vaativaa laskun / nousun Viipusjärvelle.

Ladun linjaus aiheuttaa ongelmia ylläpidolle erityisesti pitkään heikentyneiden jääolosuhteiden sekä lumiolosuhteiden vaihtelun vuoksi. Ladun avaaminen on viivästynyt useana talvena riittämättömän lumen ja etenkin heikkojen jääolosuhteiden vuoksi. Samoin kausi on lyhentynyt samasta syystä keväästä usealla viikolla. Reittipohja on luonnontilainen, jolloin sen epätasaisuudet, kasvillisuus ja märkyys aiheuttavat sen, että ladun avaamiseksi tarvitaan reilusti lunta. Samoin teräsjälle vaaditaan tietty paksuus, että latukoneella voidaan ajaa vesistöjen yli.

Ulkoilureitin perustiedot

Alakylän ympärivuotinen ulkoilureitti perustetaan 6 metriä leveänä Ulkoilulain 4 § (22.12.2009/1572) (säädöskokoelma 813/2025) mukaisesti vahvistettavan reittisuunnitelman perusteella, Kuusamon kaupungin hakemalla reittitoimituksella.

Alakylän ulkoilureitti koostuu 6,0 km nauhareittiosuudesta Rukan Talvijärveltä Viipusjärven länsipuolelle, josta edelleen kohti Virkkulantien ylitystä. Tien ylityksen jälkeen ulkoilureitti suuntaa Virkkulantien suuntaisesti Ala-Pessarintien ja Virkkulantien risteyksen tasalle, jatkuen siitä eteenpäin 6,3 km ympyräreittinä Purnujärven, Konttaijärven ja Rytilammen kautta takaisin risteysalueelle. Ulkoilureitin pituus on siten 18,3 km edestakaisin kuljettuna. Ulkoilureitin linjaus eroaa ladun linjauksesta siten, että reitiltä poistuu Viipusjärven vesistön ylitys. Ulkoilureitti linjataan Viipusjärven kohdalla järven länsipuolelle mk-reitin viereen.

Reitin käyttö tulisi olemaan talviaikaan hiihto (perinteinen ja luistelu) ja kesäaikaan mm. kävely, juoksu ja pyöräily. Reitillä ei sallita moottorikäyttöisiä kulkuvälineitä (mönkijät, kelkat, mopot, moottoripyörät yms.)

Ulkoilureitille rakennetaan uusi taukopaikka (puolikota, liiteri ja wc) ja pysäköintialue 10 autolle. Taukopaikka-alue esitetään liitteessä 1. Taukopaikan sijainti on sovittu maanomistajien kanssa maastokatselmuksen perusteella syksyllä 2025.

Ulkoilureitin merkittävyys

Suunnitelmassa esitettävä ulkoilureitti on merkittävä osa Rukan reittiverkostoa. Reitin varrella on runsaasti vapaa-ajan asuntoja. Ulkoilureitti on helposti saavutettavissa ympärivuotisesti alueen tiestön ja latuverkoston kautta ja on maisemallisesti hieno etenkin Purnujärven ja Konttaisenjärven alueella.

Rukan alueen reittien profiilit ovat korkeuserojensa vuoksi pääsääntöisesti keskivaikeita tai vaativia. Ulkoilureitille talvella tehtävästä ladusta tulee reitin perustamisen myötä vaatimusluokitukseltaan kokonaisuudessaan helppo ja se pystytään avaamaan talvella hiihtäjien käyttöön vähäisemmällä lumimäärällä, kun reitin kuivan maan osuudet rakennetaan/tasataan koneellisesti perustamisen yhteydessä. Vesistöjen ylitysten määrä vähenee myös n.800 m.

1.1 REITTISUUNNITTELU

Reittilinjaus sijoittuu yksityisten maanomistajien maille ja perustuu pääosiltaan olemassa olevaan latulinjaukseen, jonka sijainnista on sovittu sopimuksilla maanomistajien kanssa. Konttaisenjärven ja Iso-Pihlajalammen välinen osuus on ollut pois käytöstä maanomistajan irtisanottua sopimuksen. Reitti rakennetaan reittitoimituksen vahvistuttua ja samassa yhteydessä uusitaan opastus.

Muutokset reittilinjaan

Ulkoilureittisuunnitelmassa esitetään Viipusjärven ylityksen tilalle uutta reittilinjausta, kulkien vesistön länsipuolelta moottorikelkkareitin vieressä. Suunnitelmassa toimituksella vahvistettavan reitin leveydeksi esitetään 6 m. Suunnitelmakartta reittitoimitukseen haettavasta ulkoilureitistä esitetään liitteessä 1.

1.2 KAAVOITUSTILANNE, SUOJELUALUEET SEKÄ ALUEEN MUU KÄYTTÖ

Kaavoitustilanne

Reitti kulkee alueella, jossa on voimassa Rukan yleiskaava osa-alue 1, ulkokehä, Rukan ajantasa-
asemakaavan päivitys vaihe 1, Hakojärven rantakaava, Hakojärvi ranta-asemakaavan muutos,
Purnujärven rantakaava sekä Konttaisen ranta-asemakaavan osittainen muutos ja laajennus.

- Rukan yleiskaava, osa-alue 1, ulkokehä on hyväksytty Kuusamon kaupunginvaltuustossa 25.2.2004 §4.
- Rukan ajantasa-asemakaavan päivitys vaihe 1 on hyväksytty Kuusamon kaupunginvaltuustossa 20.12.2022 § 72
- Hakojärven rantakaava on hyväksytty 24.8.1987 Kuusamon kaupunginvaltuustossa 24.8.1987 § 98

- Hakojärvi ranta-asemakaavan muutos on hyväksytty Kuusamon yhdyskuntatekniikan lautakunnassa 21.11.2018 § 224
- Purnujärven rantakaava on hyväksytty Kuusamon Kunnanvaltuuston kokouksessa 27.9.1993 §108
- Konttaisen ranta-asemakaavan osittainen muutos ja laajennus on hyväksytty Kuusamon Yhdyskuntatekniikan lautakunnassa 21.11.2018 § 224

Suojelualueet

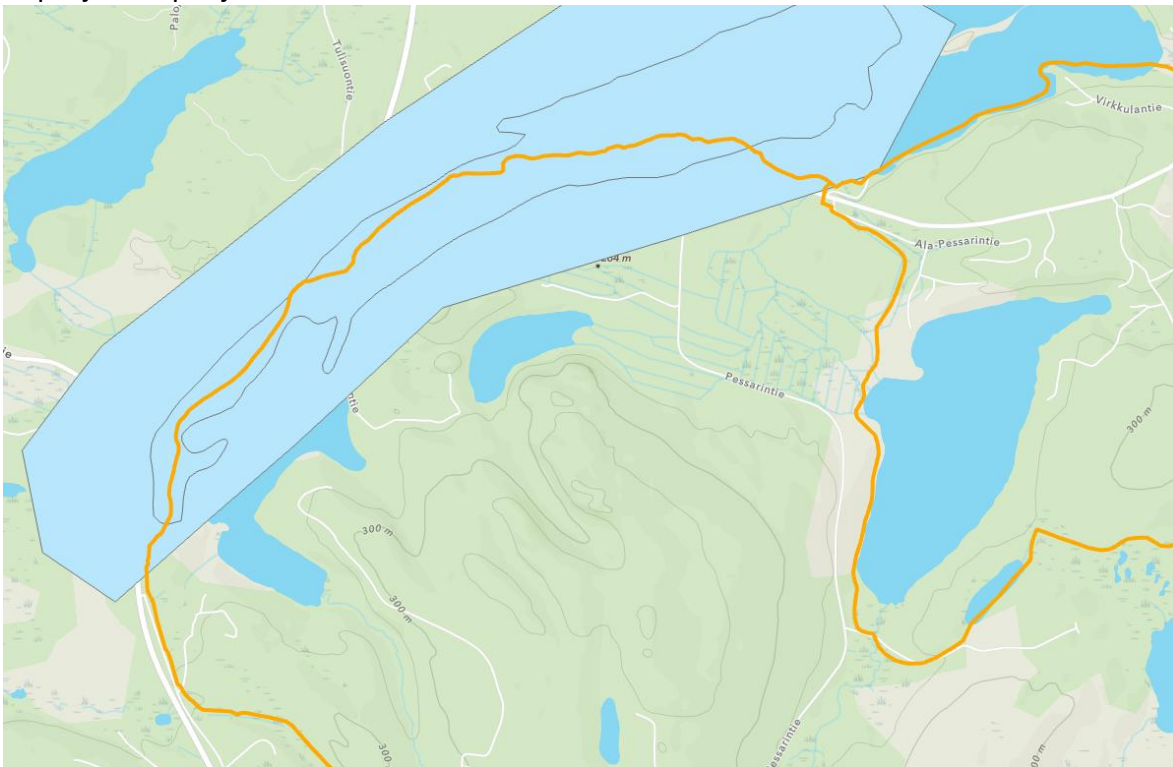
Reitti ei kulje suojelualueilla.

Muu käyttö

Reitin vaikutuspiirissä sijaitsevat kiinteistöt ovat vapaa-ajan asuntolina tai matkailupalveluja tarjoavassa yrityskäytössä.

Reittilinjaus sijoittuu Viipusjärven pohjavesialueelle n. 3,1 km matkalla (Pohjavesialuetunnus 11305103, tiedot haettu 17.11.2025 vesi.fi -sivuston karttapalvelusta).

Viipusjärven pohjavesialue sinisellä

1.3 REITIN TURVALLISUUS JA MERKITSEMINEN

Huomiota tulee kiinnittää erityisesti kohtiin, joissa ulkoilureitti risteää ajoneuvoliikenneväylien tai moottorikelkkareittien kanssa. Reitin alueella on kuusi yksityistien ylitystä, joista yksi on toteutettu alikululla. Suunnitelmassa esitettävä reitti kulkee samassa linjassa moottorikelkkareitin kanssa Viipusjärven eteläpuolelta järven luoteiskulmaan Viipusjärventien pohjoispuolelle (pl. 3300–4180). Näillä kohdilla reitin merkitsemiseen, reittien välin erottamiseen (aita) ja varoitusmerkkien asentamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

- tienylityskohtiin asennetaan kyltti, josta selviää tienylityskohdan osoitetiedot sekä autoista varoittavat ennakkomerkit n. 50 metriä ennen tietä.
- Moottorikelkkareittien ja ulkoilureitin risteyskohdat merkitään varoittavilla ja ohjaavilla liikennemerkkeillä.

2. REITIN VAIKUTUKSET MAAPERÄÄN JA ILMAAN

Epätasainen reittipohja joudutaan rakentamisen aikana tasaamaan koneellisesti (pakokaasupäästöt), pengertämään kesäkäyttöreittiväylän osalta sekä kaivamaan kuivatustekniset ojat sekä rummut mikä osaltaan vaikuttaa maaperän rakenteeseen ja kasvustoon reittialueella.

Käytön aikaiset vaikutukset rajoittuvat siihen, että ympäristöään syvemmältä jäätyvä reittipohja voi aiheuttaa kasvustolle kylmävaurioita. Reitti ei kuitenkaan katkaise ekologista vyöhykettä tai estä kasvien leviämistä.

Ulkoilureitin tekemisestä ja käyttämisestä ei aiheudu merkittävää riistaeläinten elinolosuhteiden turmeltumista tai huomattavaa häiriötä riistan lisääntymiselle. Reitin suurin haitallinen vaikutus ilmaan on reitin kunnostukseen käytettävien koneiden (mm. latukone) moottorissa tapahtuvan polttoaineen palamisesta aiheutuvat pakokaasupäästöt. Kunnostuksessa nykyisin käytettävien koneiden päästöluokitus (euro- ja stageluokitus) on stage 3A.

REITIN PERUSTAMISMENETTELY JA REITTITOIMITUS

Rukan pohjois ja koillispuolelle – Salmilammen, Viipusjärven, Purnujärven, Konttaijärven ja Rytilammen alueelle sijoittuva ympärivuotinen Alakylän ulkoilureitti on tarkoitus perustaa lainvoimaiseen reittisuunnitelmaan perustuvalla reittitoimituksella, jolloin reitti merkitään rasiitteeksi kiinteistörekisteriin. Reittitoimituksella varmistetaan reitin pysyvyys myös maanomistajavaihdoksen jälkeen.

Ulkoilulain 4 § (22.12.2009/1572) mukaan reittisuunnitelman vahvistamisesta päättää Lupa- ja valvontavirasto. Ennen suunnitelman vahvistamista on niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, varattava tilaisuus muistutusten tekemiseen. Kun ulkoilureittisuunnitelma on vahvistettu lainvoimaisella päätöksellä, on kunnan haettava määräystä ulkoilureittitoimitukseen kirjallisesti Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa siitä lukien, kun päätös on saanut lainvoiman. Hakemukseen on liitettävä ulkoilureittisuunnitelma. 5 § (13.12.2013/921).

Ulkoilureittitoimituksen toimitusmiehiin sovelletaan, mitä yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaisen tietotoimituksen toimitusmiehistä säädetään. 6 § (22.7.2011/919)

Ulkoilureittitoimituksessa on määrättävä korvausten suorittamisesta. 7§ (13.12.2013/921).

2.1 REITIN PITÄJÄ

Ulkoilulain 2 § mukainen reitin pitäjä on Kuusamon kaupunki. Kaupunki voi uskoa tehtävän sopivaksi katsotulle yhteisölle. (30.12.1996/1270). Reitin pitäjä toimittaa tämän reittisuunnitelman tiedoksi asianosaisille, ennen kuin suunnitelma viedään hyväksyttäväksi ja kuulutetaan virallisesti.

3. ULKOILUREITIN KÄYTTÖ JA YLLÄPITO

Reittitoimituksessa reitin käyttöoikeus siirtyy reitin pitäjälle (kaupungille). Reitin pitäjä huolehtii siitä, että reitti on käyttökunnossa.

Toimenpiteistä, jotka saattavat vaarantaa yleistä turvallisuutta, kuten metsänhakkuut, on siitä ilmoitettava reitin pitäjälle viimeistään seitsemän (7) vuorokautta aikaisemmin. Ilmoituksen jälkeen vastuu reitin turvallisuudesta merkinnän osalta on reitin pitäjällä.

Reitin pitäjällä on oikeus liikkua reitillä tarvittavilla moottoriajoneuvoilla/työkoneilla jos reitin kunnossapito sitä vaatii.

4. ULKOILUREITIN SIIRTÄMINEN JA LAKKAUTTAMINEN

Ulkoilureitin siirtämisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä ulkoilureitin tekemisestä säädetään. Siirtämisestä voi maan omistaja tehdä asianomaiselle kunnalle esityksen. Kunnan vastustaessa siirtämistä voi maanomistaja saattaa asian Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi. 11 § (22.12.2009/1572) (säädöskokoelma 813/2025).

Jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi Lupa- ja valvontavirasto siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maan omistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan. Ulkoilureitin tai sen osan tultua lakkautetuksi siirtyy reittiin kuulunut alue korvauksetta omistajan hallintaan.

Lupa- ja valvontaviraston on ulkoilureitin lakkauttamisesta ilmoitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka asiana on huolehtia siitä, että ulkoilureitin lakkauttamisesta tehdään tarpeelliset merkinnät kiinteistörekisteriin. 12 § (22.12.2009/1572) (säädöskokoelma 813/2025).

5. ULKOILUREITIN RAKENTAMINEN

Kun ulkoilureittitoimitus on saanut lainvoiman ja korvaus maanomistajalle tai haltijalle on suoritettu, ulkoilureitin pitäjällä on oikeus ottaa reittiin kuuluva alue haltuunsa. Haltuun otetulta alueelta saadaan tarvittaessa poistaa puita ja pensaita sekä muut ulkoilureitin rakentamista ja pitämistä haittaavat luonnonesteet.

6. TIENYLITYKSET

Ulkoilureitti ylittää seuraavat yksityistiet

• 000–2005-K5328 Talvijärventie (Heikkalantie)	paalu 190
• 000–2009-K32671 Valkeisrinteen yksityistie (alikulku)	paalu 1870
• 000–2018-K24880 Viipusjärven yksityistie	paalu 4140
• 000–2019-K47291 Hakojärventie	paalu 5560
• 000–2019-K37856 Hakopurontie (Purnujärventie)	paalu 5730
• 000–2007-K27960 Rytilammen metsätie	paalu 10160–10300, paalu 10470

7. VESISTÖJEN YLITYKSET

• Veskanjoki (reittisilta)	paalu 2440
• Pohjasjoki (tiesilta)	paalut 8760–8770
• Honkalammen länsipuolen joki (reittisilta)	paalut 10680–10690
• Kesäjärven ylitys (jäätä pitkin)	paalut 16330–16680

8. NÄHTÄVILLE ASETTAMINEN

Reittisuunnitelma asetetaan nähtäville yhdyskuntatekniikan lautakunnan päätöksen mukaisesti (28.1.2026 § 5, KMO/67/10.03.01.02/2026)

Yhdyskuntatekniikan toimiala